

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **O. G.**, zast. JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D., advokátem se sídlem Holečkova 657/29, Praha 5, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 9. 2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2016, čj. 2 Ad 1/2016-21,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce **s e** odměna a výdaje za zastupování v řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v a j í .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 12. 8. 2015, byla zamítnuta žádost žalobce o přiznání starobního důchodu před dosažením důchodového věku. Námitky proti tomuto rozhodnutí byly rozhodnutím žalované ze dne 23. 9. 2015, zamítnuty a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno. Dne 5. 11. 2015 žalovaná vydala rozhodnutí, kterým byla opravena zřejmá nesprávnost v písemném vyhotovení rozhodnutí žalované ze dne 23. 9. 2015 spočívající v nesprávném označení námitkami napadeného rozhodnutí.

[2] Žalobu proti všem výše uvedeným rozhodnutím žalované Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) odmítl.

[3] Podle městského soudu se žalobce mohl proti opravnému rozhodnutí bránit odvoláním. Ve vztahu k soudnímu přezkumu rozhodnutí žalované ze dne 23. 9. 2015 uvedl, že lhůta pro podání žaloby již uplynula (1. 12. 2015); neztotožnil se tak s tvrzením žalobce, podle kterého v důsledku vydání opravného rozhodnutí zůstala lhůta pro podání žaloby zachována až do 5. 1. 2016.

II. Kasační stížnost

[4] Proti usnesení městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost co do obsahu opřenou o důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že v odůvodnění opravného rozhodnutí žalované ze dne 5. 11. 2015 bylo uvedeno: „*Pro úplnost ČSSZ poznamenává, že dvouměsíční lhůta pro podání případné žaloby k příslušnému krajskému soudu proti rozhodnutí ČSSZ č. j. X ze dne 23. 9. 2015 začne běžet až po doručení tohoto opravného rozhodnutí účastníku řízení.*“ Jelikož toto rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno 12. 11. 2015, uplynula lhůta pro podání žaloby 12. 1. 2016, nikoliv 1. 12. 2015 jak uvedl městský soud; žaloba byla tedy podána včas a její odmítnutí bylo nezákonné.

[6] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení městského soudu zrušil a nařídil mu ve věci dále jednat.

[7] Žalovaná se k obsahu kasační stížnosti nevyjádřila; uvedla však, že nemá proti napadenému usnesení žádné výhrady.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadené usnesení městského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněného důvodu, zkoumaje přitom, zda napadené usnesení či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[9] Nejvyšší správní soud z obsahu spisového materiálu zjistil, že rozhodnutí žalované ze dne 23. 9. 2015 bylo stěžovateli doručeno 1. 10. 2015. V samém závěru tohoto rozhodnutí byla obsažena informace o možnosti soudního přezkumu včetně poučení o lhůtě k podání žaloby. Opravné rozhodnutí žalované ze dne 5. 11. 2015 bylo stěžovateli doručeno 13. 11. 2015. Rozhodnutí obsahovalo informaci o počátku běhu lhůty pro podání žaloby ve znění zde citovaném v odst. [5].

[10] Odmítnutí žaloby ve vztahu k opravnému rozhodnutí z 5. 11. 2015 vyplynulo z její nepřipustnosti [§ 68 písm. a) s. ř. s.], neboť toto rozhodnutí stěžovatel před podáním žaloby nenapadl odvoláním; jen na okraj poznamenává Nejvyšší správní soud, že z obsahu žaloby i kasační stížnosti nijak neplyne, že by stěžovatel cokoliv proti tomuto rozhodnutí věcně namítal.

[11] Náležitosti správního rozhodnutí upravuje § 68 odst. 1 s. ř., podle něhož obsahuje rozhodnutí výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků. Podle odst. 5 se v poučení uvede, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává.

pokračování

[12] Citované ustanovení tedy ukládá správnímu orgánu prvního stupně povinnost poučovat účastníky řízení pouze o odvolání, resp. o rozkladu (§ 152 odst. 1 a 4 s. ř.), nikoliv též o dalších možných způsobech přezkoumávání rozhodnutí, například o mimořádných opravných prostředcích podle správního řádu nebo o soudním přezkumu rozhodnutí, tedy o možnosti podat proti rozhodnutí žalobu podle soudního řádu správního či podle páté části občanského soudního řádu (srov. rozsudky NSS ze dne 13. 6. 2012, čj. 3 Azs 16/2012-21; ze dne 11. 5. 2011, čj. 3 Ads 68/2011-47; ze dne 26. 6. 2008, čj. 8 Afs 47/2007-90). Poučila-li žalovaná v rozhodnutí ze dne 23. 9. 2015 a znovu v opravném rozhodnutí z 5. 11. 2015 stěžovatele o možnosti podat proti rozhodnutí žalobu ke krajskému soudu, učinila tak nad rámec svých zákonných povinností.

[13] Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Zmeškání této lhůty nelze podle odst. 4 téhož ustanovení prominout.

[14] Stěžovatel mohl podat žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 9. 2015, které mu bylo doručeno 1. 10. 2015, nejpozději do 1. 12. 2015, a to bez ohledu na mylné poučení obsažené v opravném rozhodnutí z 5. 11. 2015. Žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 9. 2015 podanou po zákonem stanovené a ze zákona neprominutelné lhůtě proto městský soud odmítl pro opožděnost v souladu se zákonem.

[15] V projednávané věci zvažoval Nejvyšší správní soud, zda zamítnutím kasační stížnosti (a předtím odmítnutím žaloby) nemůže dojít k odepření přístupu stěžovatele ke spravedlnosti. Nelze totiž přehlédnout, že žalovaná chybným poučením o běhu lhůty podání žaloby proti rozhodnutí z 23. 9. 2015 obsaženým v opravném rozhodnutí z 5. 11. 2015 uvedla stěžovatele v omyl, jenž byl způsobitelný opožděné podání žaloby zapříčinit. Takové pochybení k tíži účastníka, jenž může oprávněně spoléhat na to, že je mu dáváno správním orgánem poučení bezvadné, by nemohlo být, v případě nevratnosti následků chybného poučení, Nejvyšším správním soudem tolerováno. To však není případ stěžovatele, neboť podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění zjistí-li se, že důchod byl neprávem odepřen, přizná se ode dne, od něhož náleží. Stěžovateli nic nebrání o starobní důchod znovu požádat.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Pro uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[17] Vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalované nevznikly náklady nad rámec její úřední činnosti, nemají účastníci podle § 60 odst. 1, ve spojení s § 120, s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení.

[18] Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2016, čj. 10 Ads 83/2016-39, byl stěžovateli ustanoven zástupcem pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Tomáš Švec, Ph.D., advokát. Hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování platí v případě ustanoveného zástupce stát [§ 35 odst. 8 s. ř. s.]. Ze spisu nevyplývá, že by ustanovený zástupce stěžovatele učinil v projednávané věci jakýkoliv úkon právní služby ve smyslu § 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif nebo vynaložil v souvislosti se zastupováním stěžovatele jakékoliv náklady.

Proto Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci stěžovatele odměnu a výdaje za zastupování nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. srpna 2016

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu